

VISC, CONVISC...

PARTICIPO! A l'institut

dirigit a alumnes de 1^r Cicle D'ESO

RECUll DE DINÀMIQUES

Índex de continguts

Programació de les sessions.....	3
SESSIÓ 1: La força del grup.....	4
Qui som?.....	4
Ordenar-se en cadires.....	4
Presentació de l'associacionisme estudiantil.....	5
SESSIÓ 2: Decidim!.....	8
Paquets Comunicatius.....	8
Debat de les estacions de l'any.....	9
Pluja d'idees: com gestionem els debats?.....	11
Comunicació en silenci!.....	13
SESSIÓ 3: Participar al centre!.....	15
En assemblea: Què volem millorar del nostre centre?.....	15
Role playing: El Consell Escolar.....	16
Figures de representants i eines de participació.....	17
SESSIÓ 4: Organitzem-nos!.....	19
Auto-organització!.....	19
Valoració final.....	21

Programació de les sessions

SESSIÓ 1 La força del grup	SESSIÓ 2 Decidim!	SESSIÓ 3 Participar al centre!	SESSIÓ 4 Organitzem-nos!
Continguts			
La percepció del grup	La concepció del grup	El consens	Transformació del centre
El treball en equip	Gestió del grup	Tècniques de debat	
	Gestió de la comunicació		
Participació estudiantil	Tècniques assembleàries	Estructures de participació	Valoració
Dinàmiques			
Qui som?	Paquets Comunicatius	En assemblea: Què volem millorar del nostre centre?	Auto-organització!
Ordenar-se amb cadires	Comunicació en silenci	Role playing: El Consell Escolar.	
	Debat de les estacions		
Presentació de l'associacionisme estudiantil i la necessitat d'organitzar-se	Pluja d'idees: Com gestionem un debat?	Figures de representants	Diana i Momento Ajá

Tots aquests continguts i dinàmiques es desenvolupen amb profunditat a continuació.

SESSIÓ 1: La força del grup

Qui som?
Temps: 15 minuts
Objectius: <ul style="list-style-type: none">• Presentar a l'equip de dinamització.• Contextualitzar a l'alumnat i proporcionar una visió global del projecte.• Conèixer a l'alumnat i els seus interessos.
Desenvolupament: <ol style="list-style-type: none">1. Explicar qui és l'equip de dinamització i de quines entitats provenen.2. Explicar en què consistirà el projecte i les sessions que es realitzaran:<ul style="list-style-type: none">• A nivell de continguts: Què és la participació des d'una àmplia perspectiva: què ens aporta, on, com, quan i com podem participar...• A nivell metodològic: Els continguts es treballaran a través de l'educació no-formal, és a dir, a través de jocs i dinàmiques de grup, ja que partim de la premissa que l'educació vivencial i participatiu és molt més efectiu i complet. <p>ALERTA! És important ressaltar que aquestes sessions seran espais lliures de violències i opressions. Cal ressaltar que al tractar-se de dinàmiques experiencials caldrà anar amb molt de compte i assegurar que tothom s'està sentint còmode. L'equip de dinamització vetllarà perquè sigui un espai de seguretat, però és imprescindible que tot el grup hi col·labori i rebutgi violències.</p> <ol style="list-style-type: none">4. Comentar que tota la informació relacionada amb el projecte es troba al web www.sortimdelaula.cat.5. Es reparteix una cinta de pintor perquè cada alumna s'escriui el seu nom i se l'enganxi. Es demana formar una rotllana amb tothom dempeus.6. Joc de cohesió: El vent bufa perquè jugo a bàsquet, qui juga a bàsquet es mou. L'objectiu és conèixer els interessos de les participants.
Estratègies i consells
Materials: Cinta de pintor

Ordenar-se en cadires
Temps: 20 minuts
Objectius: <ul style="list-style-type: none">• Aprendre a cooperar amb el grup per assolir un objectiu comú.• Copsar la importància d'una bona comunicació per tal de cooperar amb el grup.• Comprendre part de la complexitat de l'organització col·lectiva.

Desenvolupament:

1. Es col·loca una fila de cadires (cal posar tots els respallers en un mateix costat per seguretat).
2. Tothom puja a sobre d'una cadira i, un cop a dalt, la persona dinamitzadora dona la consigna que s'ordenin **per ordre alfabètic** del seu nom **sense tocar el terra**.
3. Repetim el mateix procediment però **per ordre d'edat**. L'alumnat haurà de decidir si s'ordenen de més gran a més jove o al revés. Aquesta vegada tampoc poden tocar el terra, però **tampoc poden parlar ni gesticular amb els llavis!**

Reflexió:

Per la reflexió és útil per donar pas als següents continguts:

- En el moment en que us havíeu d'ordenar, què és el que ha estat més difícil?
- Ha estat més difícil la primera o la segona ronda? Per què?
- Com creieu que hagués estat més fàcil? Què hauria passat?
- Us imagineu algun moment de la vida real en que passi alguna cosa similar?
Si no se'ls hi acut res, cal concretar la pregunta: La manca de comunicació us pot generar dificultats a la vida real? Podeu posar algun exemple? Si no se'ls hi acut cap exemple:
 - Moments a l'aula on la mala comunicació faci que no us entengueu.
 - Mals-entesos entre amigats (terceres persones, aplicacions de missatgeria instantània, etc.).

Estratègies i consells:

Si es considera oportú, es poden donar altres consignes. De totes maneres, cal mantenir l'augment de dificultat que hi ha entre la primera i la segona consigna. És important ressaltar que no s'acceptarà cap actitud agressiva o que pugui causar algun perill mentre l'alumnat sigui dalt de les cadires. En el cas que des del centre no es permeti fer ús de les cadires, es pot crear una línia imaginària al terra.

Materials:

Cadires.

Presentació de l'associacionisme estudiantil

Temps: 15 minuts

Objectius:

- Conèixer les formes de participar i organitzar-se a l'institut
- Conèixer les principals entitats estudiantils de Catalunya.
- Consell Escolars

Desenvolupament:

1. Explicar què són les entitats estudiantils:

Una **associació d'estudiants** és aquella conformada per persones que es troben cursant estudis, ja siguin de secundària, universitaris, de formació professional, etc., i que s'uneixen per defensar els seus drets.

2. Demanar si en coneixen alguna.

3. Començar a introduir la participació estudiantil als centres educatius. Posar en valor la necessitat de generar espais organitzats autogestionats per l'alumnat per participar en les decisions de l'Institut que els hi afecten. Important explicar que hi ha moltes formes de participació i emfatitzar que s'organitzin de la forma que se sentin més representades i que vegin efectiva en la seva realitat. Per tant, es fan pinzellades des de l'organització en assemblea, comissions, delegades, participació al Consell Escolar i sindicats estudiantils. Pel que fa als sindicats, explicar que a Catalunya hi ha quatre entitats estudiantils principals, cadascuna amb la seva pròpia ideologia, però que tot i així tenen interessos comuns i, a vegades, es coordinen conjuntament per defensar els drets de les persones estudiants. Donar-les a conèixer:

- Associació d'Estudiants Progressistes (AEP) - www.aep.cat
- Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC) - www.ajec.cat
- Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC) - www.sepc.cat
- Front d'Estudiants (FdE)- <https://www.frentedeestudiantes.es/>

4. Demanar a l'alumnat si sabrien identificar algun moment on els pot ser útil participar a l'Institut, o posar-se en contacte, amb alguna d'aquestes entitats.

5. Explicar algunes històries d'èxit de lluites estudiantils (exemple: Creació de l'assemblea feminista de l'Escola Dominiques amb el [documental "37 històries"](#)). Així, acabar la sessió amb casos reals i tangibles per motivar a pensar quin sentit té organitzar-se i detectar per quines coses s'haurien d'organitzar en el seu Institut.

Reflexió:

Si senten la necessitat d'organitzar-se

Casos pels que els hi seria útil participar d'algun espai estudiantil

Estratègies i consells:

Si l'alumnat té moltes preguntes, se'ls pot indicar que consultin l'apartat de «recursos» del web www.sortimdelaula.cat per conèixer amb més profunditat algunes qüestions com ara: vagues d'estudiants, etc. En cas que facin preguntes molt específiques, cal dirigir a l'alumnat a posar-se en contacte amb les entitats estudiantils. Trobaran les explicacions de cadascuna i el seu contacte web a l'apartat «Qui som > Entitats estudiantils» del nostre web.

Si es disposa de temps, es pot projectar.

Materials:

- Projector: per si es vol mostrar la presentació del documental "37 històries" i [sortimdelaula.cat](http://www.sortimdelaula.cat)

SESSIÓ 2: Decidim!

Paquets Comunicatius

Temps: 10 min

Objectius:

- Trencar el gel
- Comprendre part de la complexitat de l'organització col·lectiva.
- Tenir una concepció de grup
- Gestionar la comunicació
- Explorar noves formes de comunicació global
- Treballar l'escolta activa

Desenvolupament:

1. Es comença la sessió i s'indica que no es pot parlar fins que l'equip de dinamització ho indiqui.

2. S'indica que es comencin a desplaçar tranquil·lament per l'espai i que estiguin atentes perquè les dinamitzadores aniran demanant que s'agrupin per grups però cada vegada amb consignes diferents. Primer de tot es demanen grups de X. Després que s'agrupin per grups de X però sense parlar. Després; sense mirar-se. I així, repetir la dinàmica amb diferents variants, per exemple, agrupar per..qui porti samarreta de color fosc, etc.

3. Es torna a reunir el grup en rotllana i es pregunta què ha passat per començar a reflexionar sobre la importància de la comunicació.

Reflexió:

Cal observar molt bé al grup per tal d'adaptar la reflexió a l'experiència. Es poden fer les següents preguntes a l'alumnat:

- Quantes de vosaltres ha pres la iniciativa?
- Us heu preocupat més per vosaltres estar en un grup o perquè tothom estigués en algun grup?
- Quins tipus de comunicació s'han donat? (ordres, llenguatge més imperatiu, estressant, conciliadora)
- Considereu que hi havia algun tipus d'ordre?
- Hi ha hagut persones que han tingut més lideratges que d'altres?
- El grup ha pogut escollir quines persones prenen el lideratge o ha passat de manera natural?

Aquestes són algunes preguntes que serveixen per treballar diferents aspectes. Uns d'ells són la gestió de la comunicació, la visió de grup i tipus de lideratges que es prenen. D'altra banda, i encara que sembli que no hi havia cap ordre establert, segur que algunes persones han seguit a d'altres, per tant, sí que hi ha hagut una mena d'ordre encara que no fos pactat. De fet, les persones que hagin pres la iniciativa o que d'altres hagin decidit seguir, d'alguna manera han marcat un lideratge. Aquests lideratges no han estat escollits democràticament pel grup, tot i que és perquè algunes persones (o potser part o tot el grup) els han seguit que han tingut aquest lideratge.

Per acabar la reflexió, cal comentar que hi ha moltes maneres d'organitzar-se com a grup, però que la que dona més poder a tota la gent que forma part d'alguna cosa és l'**assemblearisme**, on l'escolta activa i la mirada grupal és molt important per

detectar totes les necessitats i voluntats.

Estratègies i consells:

Aquesta dinàmica ha de servir com a *energizer* d'inici de sessió, tot i que la reflexió serveix per tal de donar peu a les següents dinàmiques.

Materials: -

Debat de les estacions de l'any

Temps: 25 min

Objectius:

- Comprendre part de la complexitat de l'organització col·lectiva.
- Copsar les necessitats organitzatives que es donen al gestionar-se com a grup.
- Iniciar-se en tècniques de debat.

Desenvolupament:

1. Es porten diferents propostes a debatre des de la dinamització o es dóna espai per a que les joves escullin un tema a debatre i se n'escull un. Important no perdre massa temps aquí.

Exemples de debats:

- Defensar quin tipus de festa de l'any és millor: Carnestoltes, Cap d'any, Sant Joan o la Castanyada.
- Defensar quina assignatura és millor: Matemàtiques, Història, Català i Anglès.

2. Es fan quatre grups i cada grup ha de defensar un posicionament o representar un agent diferent del conflicte. Cada grup es busca un nom d'equip.

3. S'explica que per mantenir aquest debat s'han de tenir en compte les següents normes:

- Cada vegada que una persona del grup parli es sumarà un punt positiu.
- No es pot aixecar la mà per parlar. La persona que ho faci rep un punt negatiu per al seu grup.
- No es pot interrompre la intervenció de ningú. Qui intervingui quan algú ja ha començat a parlar, rebrà un altre punt negatiu. Si dues persones comencen a parlar exactament al mateix moment, ambdues reben puntuació negativa.
- No es pot crear un diàleg entre dues persones. Cal deixar que dues persones parlin entremig per tornar a parlar o es rebrà un punt negatiu.
- Per a poder sumar el total dels punts positius aconseguits, totes les persones del grup hauran d'haver parlat com a mínim una vegada abans que acabi el debat.

4. El debat durarà 10 minuts. Cal dibuixar una graella a la pissarra per anotar les puntuacions de cada grup. Per exemple:

EQUIPS	PUNTUACIONS						TOTAL
							L
A	+1	-1	+1	+1	+1	-1	1
B	+1	-1	-1	-1	+1	+1	0
C	+1	-1	+1	-1	-1	-1	-2
D	+1	-1	-1	-1	-1	+1	-4

Reflexió:

Les normes que s'han de complir impediran que el debat es realitzi amb èxit, ja que el que es vol és que l'alumnat detecti quines han estat les dificultats que han tingut per organitzar-se.

- Ha estat possible realitzar el debat? Per què sí/no?
- Quines han estat les dificultats amb les que us heu trobat? Per què considereu que això ho dificultava? Què ho hauria facilitat?
- Heu utilitzat estratègies heu trobat per organitzar-vos? Quines?
- Creieu que aquesta experiència és extrapolable a la vida real? En quin sentit?
- Com ho podríem haver fet millor? (Persona moderadora, aixecant la mà, assignant un ordre...).

Un cop hagin comentat algunes eines que poden fer servir, és important esmentar que en aquest debat aixecar la mà estava penalitzat. Per què? Doncs perquè tot i ser una bona estratègia per respectar torns de paraula, era important prendre consciència de les persones del grup més enllà de les eines organitzatives: mirar als ulls, sentir al grup, percebre com se sent cada persona, etc., són aspectes a tenir en compte quan es treballa en grup.

Estratègies i consells:

En cas que hi hagi moltes persones es poden fer grups extres.

Es recomana escriure les consignes a la pissarra prèviament per tal que sigui més clar per a l'alumnat quan guanyen o perden punts.

Materials:

Pissarra i guix (o paper de mural i retoladors).

Preparació prèvia:

Dibuix de la quadricula de punts.
Anotació de les consignes.

Pluja d'idees: com gestionem els debats?

Temps: 25 min

Objectius:

- Conèixer eines per a una bona gestió dels debats i assemblees.
- Establir eines d'autogestió del propi grup per assegurar una comunicació eficaç.

Desenvolupament:

1. Fer una pluja d'idees sobre quins són els elements necessaris per organitzar-se com a grup.
2. Explicar què és una **pluja d'idees**:

Una **pluja d'idees** és una tècnica que s'utilitza per produir idees i anar-les acumulant en una llista. Es tracta de dir allò que se't passa pel cap sense qüestionar-ho massa per no posar límits a la creativitat. Cal partir d'aquestes premisses:

Com més idees millor! Es tracta d'acumular les màximes idees.

No fer crítiques! Es tracta de no posar límits al procés, posteriorment ja arribarà el moment de valorar-les.

Buscar idees inusuals! Les idees innovadores sorgeixen de les propostes més boges i impensables.

Combinar i millorar les idees! Les idees proposades es poden combinar i vincular amb noves sempre que no es censuri la que s'ha dit anteriorment.

3. L'equip de dinamització ha de guiar la pluja d'idees mentre les va anotant en notes adhesives (una idea per nota) i les va enganxant a la pissarra o en algun suport que sigui visible per tothom. És important que si les participants no en tenen idees els hi plantegin preguntes per ajudar a engegar el debat, per exemple:

- Com podem evitar les interrupcions?
- Què fem si tothom vol opinar?
- Com recordarem totes les decisions que s'han pres?
- Com ens assegurem que ningú se senti fora del debat o l'assemblea?
- Si una persona no vol cedir la seva postura, com pot reaccionar el grup?
- Si tinc una idea però encara no és el meu torn de paraula, què puc fer per no oblidar-me'n?
- Si una persona respon directament a un altra, o fa al·lusions directes a allò que algú ha dit anteriorment, aquesta persona pot respondre o bé ha d'esperar-se a tenir torn?

4. Un cop ja hi hagi una llista de idees, caldrà unir aquelles que són similars i concretar-les, per exemple: «donar torns de paraula» i «evitar interrupcions» poden unir-se sota el concepte de «moderació». Es pot fer ús de la pissarra per anar agrupant els conceptes de manera més fàcil.

5. Recollir els acords presos en un paper d'embalar per tal que no s'oblidin, ja que s'està consensuant com es debatrà en les pròximes sessions. Es pot penjar a la paret de l'aula. Una proposta és agrupar els acords en tres blocs; Moderació, Llenguatge assembleari i Actituds.

6. Acabar amb una llista de propostes de temes sobre l'Institut que vulguin parlar-ne, escollint-ne dues per treballar-les a la tercera sessió.

7. Com que a la propera sessió s'abordaran els dos temes que vulguin treballar des del grup-classe, es convida a que pensin propostes de millora per la següent sessió.

8. Es presentarà la **bústia de propostes**. La idea és crear una eina que tingui continuïtat durant les sessions del VCP i durant la resta del curs. La bústia és una caixa on l'alumnat, quan se li acudeixin temes, preocupacions, inquietuds que en el moment del debat el distorsionaria o es diuen idees que en les sessions no dóna temps d'abordar, poden deixar-les apuntades. L'objectiu és que el professorat li doni continuïtat i sigui un espai on canalitzar idees atenent altres formes de participació (potser alguna no s'atreveix a dir una cosa davant del grup classe però sí des de l'anonimat). La idea de la bústia també sorgeix perquè en anteriors VCPs, en

l'última sessió de valoració a vegades, s'obrien «melons» que les dinamitzadores ja no tenien espai per abordar-les, així doncs, la bústia busca recollir aquestes idees que surten perquè el professorat, quan cregui oportú, ho abordi.

Reflexió:

Es tracta d'explorar per què els acords establerts sobre com comunicar-se poden beneficiar al grup:

- En què us pot beneficiar haver fet aquesta pluja d'idees?
- Quina idea us ha sorprès més?
- Quina considereu que és més útil?
- Per què creieu que us hem proposat fer aquesta dinàmica?
- Quins riscos hi haurien si no haguéssim fet aquesta dinàmica?

Estratègies i consells:

Durant la pluja d'idees, és molt important que l'equip de dinamització no interrompi a l'alumnat. Les preguntes proposades són per incentivar les intervencions, però si el grup té idees pròpies no cal fer-les servir. És molt important que en cap cas es consideri que una idea aportada no és bona o no és pertinent.

D'altra banda, cal que l'equip de dinamització tingui clares quines són les eines que volen que sorgeixin de la pluja d'idees per tal que, en el cas que no sorgeixin, les puguin aportar al grup. Algunes idees són:

- Moderació dels torns de paraula i de la discussió
- Prendre acta de les intervencions i dels acords presos
- Escriure les idees en un paper per tal de no oblidar-se'n en el moment d'intervenir
- Establir mètodes de comunicació entre grups durant les sessions a través del llenguatge no verbal (explicitat a la següent taula de **comunicació en silenci**)

Materials:

Notes adhesives i retoladors

Bústia de propostes

Comunicació en silenci!

Temps: dins de la dinàmica de Pluja d'Idees

Objectius:

- Explorar noves formes de comunicació global.
- Establir mètodes de comunicació entre el grup durant les sessions.

Desenvolupament:

1. Durant la dinàmica de la Pluja d'idees l'equip de dinamització ha d'assegurar que sorgeixin les eines de la comunicació no verbal com a eina resolutiva en l'assemblearisme. Per tant, les idees que no surtin des de l'alumnat, l'equip de dinamització les afegeix. En els casos en els quals no surti directament de l'alumnat, l'ideal seria relacionar idees que estiguin dient donant exemples de comunicació no verbal. Per exemple; si s'està parlant sobre com no repetir-se en una assemblea, les dinamitzadores introdueixen el gest assembleari per mostrar-se en acord i així, evitar intervencions repetitives. Així doncs, s'explica que hi ha altres

maneres de comunicar-nos entre persones que no només la parlada i que a partir d'aquest moment les començarem a utilitzar:

- Aixecar la mà per demanar torn de paraula.
- Aixecar la mà indicant amb el dit quin torn tens (si aixequés la mà i veus que ja hi ha dues persones amb la mà aixecada, indiques amb el dit que ets el número tres).
- Aixecar i fer girar les mans amb els palmells oberts de costat a costat per mostrar acord.
- Fer voltar els dos avantbraços entre ells per indicar que s'està repetint un argument o idea.
- Creuar els braços davant del pit (formant una X) per mostrar disconformitat.
- Moure els braços de dalt abaix amb les palmes obertes per indicar que no se sent bé.

3. Demanar al grup si hi ha algun gest que no vulguin utilitzar o bé que vulguin afegir.

Reflexió:

Aquests gestos permeten establir una comunicació sense que sigui parlada, però a part d'avantatges també té inconvenients. Cal investigar-les amb l'alumnat per assegurar una bona gestió d'aquests:

- Per què creieu que poden ser útils?
- En quins aspectes creieu que faciliten la comunicació?
- Quines dificultats creieu que poden generar?
- Creieu que poden arribar a ser ofensius? En quins casos?
- Com ens podem assegurar que quan fem servir els gestos sigui per facilitar la comunicació i no per dificultar-la o ofendre a algú?

Estratègies i consells:

És important que a través de la reflexió l'alumnat entengui que no poden fer servir un gest per impedir que una persona es comuniqui tranquil·lament (per exemple, fent el gest que indica oposició constantment). És molt important que això quedi palès a través de la reflexió perquè el propi grup s'auto-reguli.

Materials:

S'afegeix al mural dels Acords de la Pluja d'idees

SESSIÓ 3: Participar al centre!

Iniciar la sessió fent una refrescada dels Acords consensuats en la darrera sessió per tal de recordar i contextualitzar que en aquesta sessió s'hauran de respectar.

En assemblea: Què volem millorar del nostre centre?

Temps: 30 minuts

Objectius:

- Aplicar les tècniques comunicatives i de debat establertes per l'assemblea.
- Experimentar els beneficis d'una comunicació grupal organitzada.

Desenvolupament:

1. Es procedirà a fer una assemblea amb tot el grup classe per, de manera **consensuada**, arribar a dues propostes. Per tant, s'inicia la presentació de totes les propostes de millora.

4. En el cas que el grup arribi a una sola proposta de millora o prefereixi escollir-ne dues (o més!), l'equip de dinamització ha de recordar que el grup està funcionant sota el sistema assembleari i que, per tant, tenen la sobirania de decidir si dur-ne una, dues o les que siguin.

5. Un cop acabada l'assemblea, es pregunta a l'alumnat quins són els passos a seguir per aconseguir fer aquesta proposta realitat. No cal allargar massa aquest moment, ja que simplement serveix per donar pas a la següent activitat.

Reflexió:

La reflexió es basa en analitzar com ha estat el procés fins a arribar a una proposta conjunta de tot el grup per tal de millorar alguna cosa del centre. Es pot fer ús de les següents preguntes:

- Com heu arribat a una decisió? Què ha passat?
- Quines considereu que han estat les principals dificultats?
- Què creieu que, en canvi, ha facilitat la discussió? El petit grup ajudava?
- Si poguéssiu tornar enrere, faríeu alguna cosa diferent?

Cal prestar atenció al desenvolupament de l'assemblea per tal introduir aspectes a la reflexió.

Estratègies i consells:

En general és més recomanable dividir en dos el grup. Si el grup és complex, que es pugui fer en petit grup.

En el cas que no arribin a un consens, i com a última opció si el temps se'ns tira a sobre, es pot recórrer a una votació per **majoria simple**: més vots a favor que en contra.

El consens es considera la millor opció per a prendre decisions, ja que assegura que tothom està a favor d'allò acordat. En canvi, quan es recorre a una votació sempre hi haurà un grup de gent que estarà en desacord d'allò decidit i que, tot i que hauran d'acatar el resultat, probablement no s'hi sentiran representades.

Materials: -

Role playing: El Consell Escolar

Temps: 20 minuts

Objectius:

- Conèixer la composició del Consell Escolar de centre.
- Descobrir vies de participació estudiantil al centre.

Desenvolupament:

1. S'explica que es dividirà el grup en dos.
2. S'explica que cada grup haurà d'escollir a dues persones voluntàries per tal que representin l'assemblea: el seu rol serà simular ser **representants de l'alumnat al Consell Escolar**. La seva tasca serà anar a l'altre grup a presentar i defensar la seva proposta. El grup al que vagin simularà una reunió del Consell Escolar. D'altra banda, les persones que es queden a la sala rebran a dues representants de l'altre grup, és a dir, de l'altra assemblea. I també simularan una reunió del Consell Escolar. S'explica que cada persona de les que es queda a la sala, simulant la reunió del Consell Escolar, serà una figura (professorat, AFA, etc) i tindrà un rol concret que repartirà l'equip de dinamització a l'atzar.
3. Quan arriben les representants de l'altra assemblea es fa una roda de presentació on es diu qui és cadascú. No s'han d'explicar les actituds! Només cal dir si es simula a una persona del professorat, a un familiar, etc. Es dur a terme la simulació, tenint en compte que no es necessari aconseguir que la proposta s'aprovi, ja que a cada assemblea passaran situacions diferents.
4. A continuació es demana al grup que si encara tenen dubtes sobre com poden participar al centre, sobre quin és el funcionament del Consell Escolar, etc., poden dirigir-se al web sortimdelaula.cat. Allà trobaran la pestanya «Recursos» on trobaran diferents materials clars i visuals amb tot el que cal saber sobre els Consells Escolars, les associacions d'estudiants, etc. Si es disposa de projector, es preferible poder mostrar el web a l'aula per presentar el document.

Reflexió:

La reflexió s'ha de realitzar en plenari i cada grup a d'explicar com ha estat la seva experiència. Es poden fer preguntes per entendre millor com ha estat cadascun dels processos.

- Com ho heu viscut?
- Quin ha estat el resultat?
- Hi ha alguna cosa que us hagi sorprès?
- Éreu conscients que el Consell Escolar funciona realment així?
- Creieu que us pot ser útil participar del Consell Escolar del vostre centre?

Estratègies i consells:

Cal prestar atenció a cadascun dels dos grups que està simulant una reunió del Consell Escolar, ja que és la manera de poder fer una reflexió més acotada a la realitat.

Materials/Espais:

- 2 aules/ 2 espais propers

Preparació prèvia:

Targetes dels rols.

Figures de representants i eines de participació

Temps: 10 minuts

Objectius:

- Conèixer les formes de participació a l'Institut i no només a través del Consell Escolar
- Conèixer eines de participació

Desenvolupament:

Per tancar la sessió, es fan 4 grups (per propiciar més participació) o amb tot el grup-classe (si aneu justes de temps). Es reflexiona per una banda, quines altres figures de representació i d'organitzar-se podrien existir i, per altra banda, quins altres espais i eines existeixen.

➤ **Figures**

- en assemblea i escollir representants (cal que sempre siguin les mateixes persones que fan de representants o poden rotar-se els rols?)
- en comissions: grups de treball per temes
- delegades: representants de la classe (com es representa a l'alumnat?)
- Conselleres Escolars

➤ **Eines de participació:**

- Passa-classes: passar per cada classe i anunciar l'acció o mesura que es vol fer.
- Vaga: Paralitzar l'activitat escolar per reivindicar necessitats de l'alumnat.
- Consell Escolar

Estratègies i consells:

- Reflexionar que hi ha diferents formes de participar per reivindicar els drets de l'alumnat. Que en funció de la necessitat, anirà millor una forma o eina de participació o una altra o poden utilitzar-se de forma complementària. En aquesta sessió s'ha exemplificat el Consell Escolar però tenir en compte també les altres opcions.
- Comentar prèviament amb el professorat i amb el punt JIP les formes de participació a l'Institut i no només a través del Consell Escolar. Cada institut és diferent, i hi ha infinites formes de participar, però segur el centre en té algunes de prioritàries.

Materials: -

SESSIÓ 4: Organitzem-nos!

Auto-organització!

Temps: 40 minuts

Objectius:

- Conèixer els diferents passos a seguir per a planificar una proposta o projecte.
- Aprendre un mètode per aterrar idees a la realitat.

Desenvolupament:

1. Explicar que la sessió consistirà en planificar la proposta escollida en assemblea durant la sessió anterior.

En cas que costi triar una proposta:

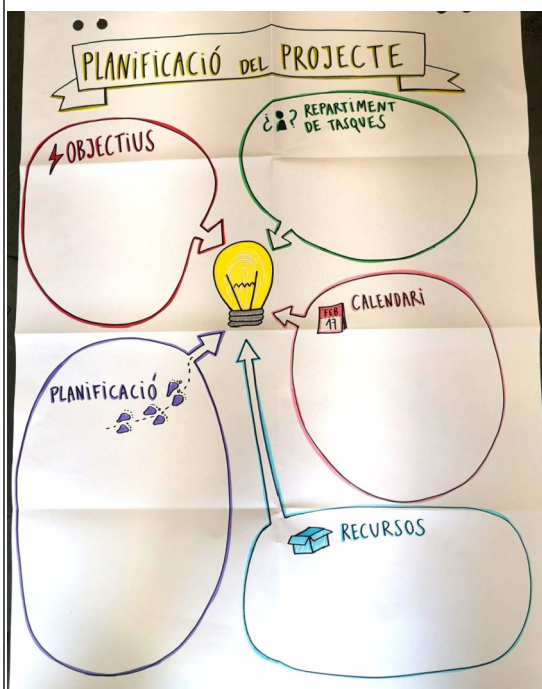
Llistar les propostes que hagin sortit i que amb gomets es valori la viabilitat segons uns ítems. 3 ítems per proposta i 3 gomets per persona. (per exemple)

- La que benefici a més persones
- La que motiva més
- La que és més fàcil de realitzar

2. Cal dividir el grup en petits grups de 5 persones.

3. Cada grup farà una pluja d'idees, seguint el mateix mètode que es va utilitzar durant la segona sessió, sobre **quins són els passos a seguir i què cal tenir en compte per fer realitat la proposta**. Cada grup té 10 minuts per fer la pluja d'idees. Cal que anotin totes les idees en notes adhesives (una idea per nota).

4. Un cop els grups hagin acabat, s'ha de presentar un mural similar a aquest:

5. Demanar que cada grup, un per un, presenti les seves notes adhesives. Cada vegada que en presentin una, cal que la situïn en una de les bafarades del mural:

- **Quina és la proposta?**
- **Objectius:** Què volem aconseguir?
- **Calendarització:** Quan es vol dur a terme? Cal arribar a la concreció d'una acció. Si no, treure calendarització.
- **Planificació de cada pas:** Quins són els diferents passos a seguir per aconseguir-ho?
- **Repartiment de tasques:** Qui s'encarregarà de què?
- **Recursos:** Quins recursos materials i humans són necessaris per aconseguir-ho?

6. Un cop tots els grups ho han presentat, es demana si hi ha quelcom que hagi quedat sense planificar. L'equip de dinamització agafa el bloc de notes adhesives i escriu i enganxa aquelles que manquin i que vagi dient l'alumnat.

Reflexió:

Aquesta reflexió fa la funció de tancament: tenim una idea concreta i planificada per tal que es pugui dur a terme. Cal fer un resum de com s'ha arribat fins aquí, dels diferents debats, eines i processos que s'han seguit fins a aterrar la idea.

Estratègies i consells:

Durant la pluja d'idees, és important anar voltant pels grups per veure quines idees van tenint. Si algun grup no se'n surt, es poden formular preguntes que orientin la direcció que ha de prendre la dinàmica.

Materials:

Fulls i retoladors.

Preparació prèvia:

Mural amb les bafarades per separat amb una explicació a cada bafarada

Variant de la dinàmica: Anuncis

Va millor amb grups dispersos. Només treballar els objectius i justificació de la o les propostes.

Per grups trien una de les propostes i la presenten com un anunci. Pot anar lligat amb la preparació d'un passa classes i que per grups, cada un vagi a una classe a presentar l'anunci.

Valoració final

Temps: 20 minuts

Objectius:

- Valorar les diferents sessions a diferents nivells

Desenvolupament:

1. Valoració tècnica del projecte per grups: Diana

Es faran 4-5 grups i l'equip de dinamització els hi donarà un mural en forma de diana. La diana estarà dividida en diferents sectors, cadascun dels quals anirà destinat a valorar un àmbit:

- Temes treballats
- Dinàmiques emprades
- Espais
- Temps
- Equip de dinamització
- Relació entre iguals

Cal que cada alumne/a enganxi un gomet a cadascun dels sectors i parlin entre el grup per què es situen en aquest punt de la diana. Com més pròxim del centre estigui, més ha agradat, com més allunyat, menys.

2. Valoració emocional grup-classe: Momento AJÁ

Es fa una rotllana i cada alumna diu què li ha agradat més de tot el VCP i amb quina impressió tanquen les sessions.

L'equip de dinamització també ho ha de fer.

Reflexió:

Demandar al grup si hi ha alguna qüestió que no s'hagi valorat que vulguin exposar.

Estratègies i consells:

Cal fer una fotografia a la diana o bé endur-se el mural per fer-ho arribar a la dinamització del projecte.

Important que durant la valoració, mentre una persona de l'equip la dinamitza, l'altre prengui notes del més rellevant i ho comparteixi amb la coordinació del projecte.

Materials:

Gomets.

Preparació prèvia:

Dibuix diana.